

การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อม ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

คำไพโร เกษหอม*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน โดยใช้ตาราง เกรจซี และ มอร์แกน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า ที่แบบ อิสระ ส่วนที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยค่า ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$ $SD = .28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริการจัดการ ($\bar{X} = 4.16$ $SD = .32$) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$ $SD = .34$) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$ $SD = .35$) และด้านสัมพันธ์ชุมชน ($\bar{X} = 4.20$ $SD = .33$) ตามลำดับ

ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วม

การบริหารงาน

ครู

บทนำ

การบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมมีการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทซึ่งรวมทั้งการบริหารงานสิ่งแวดล้อม จะต้องประกอบด้วยการจัดการซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะการจัดการที่ดีจะช่วยลดปัญหาต่างๆ ลงได้ การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการจัดการที่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วน ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันศึกษา หาความรู้ วิธีการนำมาใช้ปฏิบัติ เพราะการจัดการที่ไม่ดีพอ โดยเฉพาะการจัดการสิ่งแวดล้อมจะก่อให้เกิดปัญหาและผลเสียหลายอย่าง ติดตามมาอย่างมากมายได้ ดังนั้นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีคุณภาพนั้นย่อมมีอุปสรรคต่างๆ สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลในการหล่อหลอมจิตใจของเด็กให้มีสุขนิสัยที่ดี เป็นครูของเด็ก (เป็นครูที่พูดไม่ได้) เป็นตัวอย่างแก่เด็ก และยังส่งเสริมสุขภาพพลานามัย สุขภาพกายสุขภาพจิตให้เด็กได้เติบโตมาเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ โรงเรียนต่าง ๆ ได้พยายามจัด สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ แต่อย่างไรก็ตามยังพบกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 26 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกันมีปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย น้ำ อากาศ เสียงและการสร้างสรรค์บรรยากาศให้ร่มรื่น การที่จะจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ดีและมีประสิทธิภาพ จากสภาพปัญหาด้านการบริหารสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านสัมพันธชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ปีการศึกษา 2559

จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน โดยใช้ตาราง เครื่องสุ่ม และ มอร์แกน ซึ่งกำหนดไว้ 103 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านสัมพันธ์ชุมชนตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 จำนวน 4 ด้าน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ การมีส่วนร่วม มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เป็นรายชื่อ รายด้านและภาพรวมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 โดยจำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t -test แบบ Independent ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One way analysis of variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.9 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.3

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ในภาพรวมอยู่ในระดับด้านการบริการจัดการ ($\bar{X} = 4.16$ $SD = .32$) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$ $SD = .34$) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$ $SD = .35$) และด้านสัมพันธชุมชน ($\bar{X} = 4.20$ $SD = .33$) ตามลำดับ

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อนุรักษ์และพัฒนา ร่วมปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมศึกษาสภาพแวดล้อม เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมเข้าค่ายสิ่งแวดล้อม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำแผนพัฒนางานทั้งโรงเรียนให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและงานประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน

ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านสัมพันธชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชนให้น่าอยู่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้โรงเรียนมีการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร” มีประเด็นสำคัญจะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีส่วนร่วมต่อเรื่องการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ส่วนใหญ่การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา สามารถบูรณาการการเรียนรู้ไปสู่วิชาอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดสภาพแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสม กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนได้ ค้นคว้าและศึกษด้วยตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เฉลียว กล้าหาญ (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ บริหารสิ่งแวดลอมภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร จากผลการวิจัยที่พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านสัมพันธ์ชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การให้ความร่วมมือของคนในชุมชนยังไม่ทั่วถึง การให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่ครอบคลุมทุกจุดในชุมชน และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่จะให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมีน้อย ไม่รองรับต่อความต้องการของชุมชน ดังที่ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (2548 , หน้า 29) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ พบว่า เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการรับรู้ข้อมูล หรือระดับแสดงความคิดเห็น แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ มีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อต่างๆ สร้างจิตสำนึก ในการให้บริการ มีความรู้ในเรื่องของกระบวนการมีส่วนร่วมและสร้างกระแสการมีส่วนร่วม ตลอดจนบัญญัติกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติการให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศชายกับเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธีระ รุญเจริญ (2554, หน้า 14) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า ได้ประมวลแนวคิดหลักการและแนวคิดในการดำเนินการเพื่อให้กิจการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และตอบสนองนโยบายของรัฐดังนั้นจึงต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกขั้นตอนเพราะถือว่า

ชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดคุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการจัดการศึกษาและการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.2 ครูมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาไม่ได้มีการวางแผนและแจ้งข้อมูลการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนนำเสนอให้กับชุมชนทราบเท่าที่ควร และไม่มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการดำเนินการนำผลงานด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนไปจัดแสดงผลงานให้ชุมชนได้เห็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมชาย บำรุงทรัพย์ (2554, หน้า11) ที่บัญญัติไว้ว่า สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ ซึ่งผู้สอนและนักเรียนอาจเรียนไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ รวมทั้งต้องส่งเสริมให้มีการดำเนินงาน การจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนักเรียนสามารถ นำเสนอผลงานสู่ภายนอกได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาวรินทร์บุญเกิด (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน บ้านคลองยายอินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.ต.สำเภา ชื่นประกอบเกิด(2551) ที่ได้ทำ การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาต่อการจัดสภาพแวดล้อม วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนที่ศึกษาใน ระดับที่ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ครูมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พบว่า เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องให้กับนักเรียน และไม่ได้นำบุคคลภายนอกที่มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาให้ความรู้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐนันท์ ปราบริปู (2551) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอบ้านกรวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนและครู มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับพึงพอใจมาก และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ฉบับแก้ไขฉบับที่ 3 ได้เน้นและให้ความสำคัญกับครูภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมาก เพราะครูภูมิปัญญา

ท้องถิ่นเป็นบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้และประสบการณ์ผ่านกระบวนการการศึกษาตามอัธยาศัยและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นคนที่รู้จักจริง ทำจริง มีผลงานความสำเร็จที่เห็นได้ชัดเจน

1.4 ครูมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านสัมพันธชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ชุมชนทราบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนไม่ได้มีการติดต่อสื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นจริงเป็นจัง และการรายงานผลสถานการณ์ปัจจุบันของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ชุมชนทราบนั้น ไม่ได้จัดทำอย่างต่อเนื่อง และชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการด้านสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง อาจเป็นเพราะว่า ภาระหน้าที่การทำงานเลี้ยงครอบครัว และไม่มีเวลาพอในการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน จึงทำให้การจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 ด้านสัมพันธชุมชนจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คลาโร ดันเจริญ (2547, หน้า 20) ได้ให้ความหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ “ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการ การวางแผนการบริหารงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งด้านการเรียนการสอน ความมุ่งหมายและนโยบายของโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลในชุมชน เกิดการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนในทางสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

2. ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศชายกับเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรวิทย์ เอกะกุล (2551) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ และควรจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ โรงเรียนควรเชิญวิทยากรจากภายในและภายนอกสถานศึกษา มาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนจัดกิจกรรมด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องทุกปี
4. ด้านสัมพันธ์ชุมชน ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และโรงเรียนมีการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาทางช่วยเหลือในจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

ธีระ รุญเจริญ. (2554). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 18 เม.ย. 2560 จาก <http://admin.elibrary.onecapps.org>

พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์). (2556). *การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

พระอุเทน อุเทโน (สำรวญกุล). (2554). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อําเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มานพ งามสุวรรณ. (2542). *ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด กรมสามัญศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

วิษชุดา คัมภีร์เวช. (2556). *ความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพ*. สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เฉลียว กล้าหาญ. (2550). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ณัฐนันท์ ปราบริปู.(2551). ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ธีรวุฒิ เอกะกุล.(2551). การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดส านักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาญจนบุรี เขต5.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ส านักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2557 หน้า 11).

กิตติธัช อิมวัฒน์กุล.(2553).ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านโครงสร้าง
พื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนต าบล ในเขตอ าเภอโนนไทย จังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิศวกรรม ศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

สุทธาวรินทร์ บุญเกิด.(2550).ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนบ้าน คลองยายอินทร์ สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแแก้ว
เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

ร.ต. ส าทะ ชื่นประกอบเกิด(2551).ความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาต่อการจัด
สภาพแวดล้อม วิทยาลัย ศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช.ค้นวันที่ 29 กรกฎาคม
2555.